

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.
Külföldre egy évre 8 ft — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorost vagy annak térfogatáért 4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 30 kr belyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdeményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér”-ben közlendő cikkekért soronként 10 kr fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KEZDI-VÁSÁRHELYTT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KEZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Szó-beszéd.

I.

Hej nem így volt hajdanában, a foksosnak fénykorában, a mi életünk! Csak hiába, de sokat veszünk el éreinkből! Csenevészedik a magyar faj. Vége a Mokány Berczik arany korának, már csak a Borszem Jankóban lehet ilyen látni, átré mellett. Pénzért mutogatják a magyar embert. Kell-e Tisza? Még csak az ország sem fordul fel, mint máskor szokta és Ruczaháti Tarjogossy Illés uramra szomorú napok várakoznak. Hanyatlunk!

Sok minden történik a nap alatt. És az ellenzéki lapok mégis azt veszik elő, a mi nem történik. Csak nem régen hozta a nem történelem sorozatát három ellenzéki újság. Olyan nagyon szép dolgokat emlegettek, hogy sirt utánuk a lelkünk, s hogy mindezek csak jámbor óhajások, a cikk legvégén tudtuk meg. Ellenzéki embereket kell választani, akkor mind meglesz: így esattant a cikk vége. Elég érthetően volt benne kimondva, hogy meg kell buktatni Tisza Kálmánt!

De mikor a publikum nagyon értelmetlen! Apostolok oszlása óta nem hittettek még az emberek keblében ennyi ígét, és azt tapasztaljuk, hogy a hívők serege egyre fogy. Elvégre is el kell hinnünk, hogy nincs abban az ígében annyi szentség, mint a mennyit bele akarnak disputálni, vagy elzúllott az ereje és nem fog úgy, mint hajdanában: anno orosz-török háború és Bosznia! Mikor zavaros volt a víz és lehetett benne halászni. Mikor Verhovay nagygyá tette az Egyetértést és az Egyetértés Verho-

vayt, most meg egymást pusztítják, mint-ha nem elég keserves volna az élet a nélkül is.

Borzasztóan nyikorognak azok az ellenzéki vádaskodások, akár a vásárra menő koldus régi és rozszant taligájának kerekai, megzafolhatatlan bizonyítványa gyanánt a szegénységnek; a mely szegénység máskülönben négyféle: szellemi és anyagi, meg olyan szegénység, a milyen 1867-ben volt, és a milyen van 1887-ben.

E felett a két utóbbi szegénység felett akarok egy kis emlékbeszédet tartani. Provokálva vagyok rá. Az ellenzéki sajtó szellőztette ezt a kérdést a koronázás husz éves emlékének tiszteletére, meghagyván a királynak, a mi a királyé, s elvévén az 1867-iki kiegyezéstől, a mi a kiegyezésé, mondván: hogy 1867. előtt de milyen gazdag és boldog volt ám ez az ország!

Hozzá vagyunk szokva, hogy mai napszám mindjárt politikai cikket ír az ifjú ur, a mint az írás mesterségét megtanulta, de legalább azokról a dolgokról, melyekre még sokan emlékezünk, ne iratának 1867-iki csecesmővel, hogy ő is egy vezércikkkel ünnepelhesse meg saját Magyarországnak 20-ik évfordulóját. És elnézte neki a szerkesztő ezt a cikket azért, mert szörnyet mondott a 67-iki kiegyezésre. Függetlenségi hangyerekek! Az illet piskótával kell tartani, hogy mire felszól, mint a kukuk fiú, megegye a kovártély-mesterét.

Hát csak jobb voltak az 1867. előtti idők édes öcsém? Így hallottad a nagy papától, a ki valami megyei főnök lehetett? Nem Dániából kerültetek, mivel, hogy olyan nagyon tudod szidni a ma-

gyar kormányt? Igaz, hogy mi is így szidtuk a te nagy apádat, hát te most vissza szidod a kölcsönt. Nem jól találta el az a szélsőbali nagy magyar lap, mikor a magyar ember emlékeztet az 1867 előtti időkre vitette vissza és a szemünkbe meri mondani, hogy: jobb volt akkor! Azt felelhetnők neki, a mit Biczainak felelt, a k k o r a magyar huszár. Ez lenne legtalálhatóbb illusztrációja a dolognak, de még mást is mondunk:

Sok ember van a világon, a kinek tetszik a tulzás, a minek mindig van valami karcos ize, nem olyan sima, mint a józan ész, mely nem arra való, hogy táncoljunk mellette. A nagyot mondó, tulzó ember muzika-szó helyett is megjárja olykor-olykor, de nem mindig, és ne legyen nagyon bolond, ne menjen tovább a félesztőség nivójánál, mert visszavetést fog szólni. Ezért nem tudunk nevetni a 67-es állítás tulzásán sem, mert ez már nem félkegyelmű, hanem egészen bolond állítás.

— Hivatalos lapból. A Válasz és közélet ügyi magyar miniszterem előterjesztése, dr. Berzevicsy Albert, államtitkári czímmel és jelleggel felruházott miniszteri tanácsos valóságos államtitkárrá kinevezem. Gönczy Pál miniszteri tanácsosnak pedig az államtitkári czímet és jellegét adományozom.

Kelt Bécsben, 1887. évi június hó 10-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Trefort Agoston, s. k.

A nagy nap.

Kézdi-Vásárhely, 1887. június 19.

Nagy nap városunkra nézve a holnapi nap s nagynak fog az maradni,

akármely oldalra üssön ki a választás városunk történetében — talán mind az idők végéig. Igen, mert e napon fog valakit megistizelni a közbizalom a népképviselői állással, a legnagyobb méltósággal, a legfenségebb kitüntetéssel, a mit a nép nyújthat; e napon nyeri el a választó polgárok többségének bizalmából valaki az öt évre szóló mandatumot, azon fenséges megbízó levelet, mely a kitüntetett egyént felruhazza azon magas méltósággal, azon rendkívüli joggal, hogy a mit mond öt éven keresztül Isten és emberek előtt Kézdi-Vásárhely szívének dobbanásáról, lelkének kívánságául tekintessék; a mit tesz, az ezen város nevében történt tényről ismertessék el, mert ő képviselője a nemcs városnak.

Nagy jogot tesz le tehát a város egy ember körébe, mert az illető bármely főt, e városra és hazára nézve bármely felelős kérdésben emeli fel szavát, annak mindig nyomát kell ad az, hogy nem ő beszél az egyén, hanem beszél a hazafiságról híres, ipar és kereskedelméről nevezetesen szekely város: Kézdi-Vásárhely.

Ha tehát e város a fejlődés és haladás útjára lép; ha érdekeinek kielégítését nyeri, vágyainak teljesülését látja; vagy ha marad minden úgy, mint őseink idejében volt, sőt a hanyatlás, visszaesés s minden közügyben való pangás következik be; ha állapotaink javulnak, nem

A „Szekelyföld” tárczája.

A körút.

A múlt vasárnap azzal állít be hozzám két unokatestvérem, hogy fogadjam el a jelöltséget a felső-bürgözdí kerületben. Arra a kérdésemre, hogy hol van ez a kerület, igen kimerítő magyarázatot adtak. Én csak azt vettem ki az egészből, hogy két napig kell menni vegyes vonaton, mely minden bakterházúál megáll, aztán egy napig kocsin — kivéve, ha esős idő jár, a mikor három napig is elpiszmoz az utas. További kérdéseimre, hogy hát miféle programmal lépnek föl, kitérőleg válaszoltak. Majd elváltak, azt még nem lehet tudni, majd az intelligencia nyilatkozik. Én tehát elláttam magamat minden eshetőségre. Elpakoltam négy programbeszédet: Apponyiét, Hegedüs Sándorét, Ugron Gáborét és Istóczy Győzőét. Majd a melyik pártálláshoz csatlakozom, a szerint fogok a beszédek közül egyet vezérfonalul választani. Elővigyázatul egy pártönkivüli füttykőst és 200 pengőt is vittem magammal. Vízhatlan csizma, esernyő, egy jól megköszörült török s egy gyönyörű selyem-bélésű szalonkabát képezte utikészülékemet.

A Felső-Bürgözd felé közlekedő vegyes-vonat kívülről még tíz vagon szarvasmar-

hát szállított a pozsonyi vásárra. Legmulatságosabb részeit az utazásnak az itató állomások képezték, hol az ökrök vizet kaptak, a mi mindig eltartott egy óráig. Terbefeczen még disznókat is raktak a vonatra. Különös disznók voltak ezek: éjjel bizonyosan rémeket láttak, mert ijedősen rőfögtek. A becsületes ökrök legalább aludtak ilyenkor, ezek nappal bögték szakadatlanul. Így sohasem voltunk állati hangok híjjával. A vonat pedig egyre lassabban ment. Miért? kérdém a konduktort. — „Hegyek megyünk, uram”, — volt a felelet. Felső-Bürgözd utolsó állomásán még lassabban mentünk. — Miért? — kérdém a konduktort. — „Völgynek megyünk, uram, nem szabad neki eresztetni, mert nagyon elszalad”. Soha ilyen óvatos vasúti személyzetet.

Az utolsó állomáson várt ránk unokabátyáim néhány kocsija. Reggel indultunk el s késő délután érkezünk a kerület székegyére, Felső-Bürgözdre. Utközben többen felültek kocsimra az intelligenciából s tájékoztattak a kerületben uralkodó politikai viszonyok felől. Szerették volna kiesalni belőlem, hogy micsoda pártálláshoz tartozom, én szintén az ő politikai hitvallásukat akartam kitudni, hogy tisztában legyek azzal, miféle pártan vagyok én magam is itt Felső-Bürgözdön. Egyikünk se tudott meg semmit. Azelőtt egy népszerűtlen miniszter képvis-

selte, a ki sokat ígért, de semmit se adott. Most egy olyan embert kerestek, a ki kevesebbet ígérjen, de azt mind tartsa meg. Föltettem magamban, hogy egyetemet nem fogok nekik ígérni. Annyit azonban vettem észre, hogy vasutra fáj a foguk. A civilizációval egy szál drót kötötte őket össze: a táviró sodronya. Ezt keveselték. Legalább két párhuzamos vasúti óhajtottak, csinos állomással, hol friss sört mérjenek és jó kuglizó legyen. Azonnal elhatároztam, hogy kormánypárti programmal fogok föllépni.

Unokabátyáim helyeselték. Felső-Bürgözdnek döntő szava van a kerületben. Eddig csak a fuvarosok voltak ellenzékiek, a kik a vasutat ígérő kormánypárti képviselőjelölttől a keresetüket feltették; de már megtanulták, hogy egyik se tartja meg az ígéretét s azért őszinte lelkesedéssel csatlakoztak a kormánypárthoz.

Még az este elmentünk egy előkelő lakodalomba, folytatni a pihatólódzást. Későn este érkezett az örömapa, a ki a mácsi ereszkedőn feldőlt kocsisul és kitérte a lábát. Az örömapa szomorú esete újra a vasutra terelte a beszélgetést. Hja, ha Bürgözdnek vasutja volna, akkor ez nem történt volna meg. És jelentős szemhunyorgatások repültek felém.

— Már Tisza is röstelli a dologot — felelém hanyagul.

— Tisza Kálmán? — kérdék möhön.

— Ép a napokban beszéltem vele s kijelenté, hogy Felső-Bürgözd érdekeit mindig nagyon a szíven viselte s szinte hihetetlen, hogy hazánk e fontos pozíciójának ne volna vasutja.

— Lehetetlen.

— Hihetetlen.

— No majd referálom neki a bürgözdí állapotokról, — folytatóm — ha t. i. az urak nem veszik rossz néven.

— Oh, kérem . . .

S ettől kezdve az est hőse én valék. Még az örömapát is sikerült megvigasztalnom, hogy többit remélhetőleg nem fogja kitérni a lábát. Körömn font díkezióm az új párra szintén nagy tetszést keltett. Anekdotáim is hatást tettek; Tiszáról beszéltem apróságokat és sejtettem hallgatóimmal, hogy pertu vagyok Jókai Mórral és Láng Lajossal.

Elnéztünk még az éj folyamán az alsó-bürgözdí eszmadia-körbe, hoi a rokonszenveket ama kijelentéssel sikerült megnyernem, hogy a testvér lengyel nemzet felszabadítására mindent el fogok követni.]

Másnap választói gyűlést tartottak: lelkes szónoklatot tartott a két unokatestvérem, meg még egy ur, a ki nem volt unokatestvérem. Egyhangulag (s mint a harmadnap) „Nemzet”-ben olvastam, szünni nem akaró éljénések közt) engem jelöltek ki a bür-

sulyosbodnak, emelkednek vagy hanyatlanak, egyaránt része lesz abban az országos képviselőnek, s egyaránt kísérni fogja a nép áldása vagy átka.

Következhetik-e tehát városunkra egyhamar nevezetesebb nap, mint a holnapi, a mely ily nagy feladatot ruház egy emberre?

Legyen tehát mindnyájunkra nézve ünnep e nap, melyen Istennek nevét hívjuk segítségül, hogy azon felséges jogot, melyet alkotmányunk számunkra biztosít, legjobb meggyőződésünk, legszentebb hitünk s hazafias érzéstől áthatott gondolatunk szerint gyakorolhasuk, s melyet semmi külbefolyás, erőszakolás vagy félrevezetés által megfertőztetni ne engedjünk.

Legyen mindnyájunkra nézve ünnep e nap, hogy azon kötelességet, mely ezen magasztos joggal karöltve jár, illetőleg, mely annak természetes következménye, meggondoltsággal, higgadsággal, minden szenvedélytől ment méltósággal édes hazánk s kedves városunk javára teljesíthessük, s ebben ne engedjük magunkat korlátoztatni sem fényes ígéretek, sem csábítások által, mert a haza szólít, s az ez iránti kötelesség minden hazafira parancs kell, hogy legyen.

Legyen vége e napon a pártoskodásnak, s ne legyen senkin nyoma a párt-szenvedélynek, mert a szenvedély elvakít, s a ki vak, az tisztán nem láthat. Tiszteljék a mások meggyőződését, s az elvi ellentét ne lazítsa a polgárokat összetartó szeretet kötelékét. Hiszen nem szánakozással néz-e akarmelyikünk azon szerencsétlenre, ki a mai korban képes volna embertársát csak azért gyűlölni, mert az más templomba megy imádkozni, s másképp imádja Istenét, mint ő! Nem kicsinyes gondolkodásra, nem elfogultságra mutatna-e az, ha valaki a másikat azért, mivel az hazájának boldogítását más módon, más eszközökkel kívánja előidézni, szóval más meggyőződésben van, gyűlölné? Hiszen a pártok csak abban különböznek egymástól, hogy eszközeik, utjaik nem egyenlők, nem azonosok, de a céljuk

gördi kerület szabadelvű pártjának jelöltjéül. A fuvarosok megjelentek, de a csizmadiák távol tartották magukat.

Azonnal megindultunk faluzni. A város végén már állították a diadalkaput, mely visszafelé jövet engem üdvözlendő volt. Szegény Tancsics, — Isten nyugasztalja meg — Darmstadban látott először tekenősbékát: én Felső-Bürgözdön kaptam először diadalkaput.

A legelső falura úgy figyelmeztettek, hogy annak némi ellenzéki hajlamai vannak. Szakadó záporban érkezünk oda, a választók a nagy korcsmában vártak s gyöngye éljennek fogadtak. Itt nem szabad túlságosan kormánypártinak lennem. Azonnal kifejtettem programomat, mely nem egyéb, mint a mérsékelt kormánypártiság. A kormányt kényszeríteni kell, hogy a hazát szolgálja. (Zajos éljenzés). A kormánynak, mely a hazát szolgálja, én is szívesen leszek a szolgálja. (Helyeslés). Éljen a jobb kor, mint a jelen társadalmi helyzet következménye. (Zajos éljenzés).

Szakadt a zápor, de mi tovább mentünk. Estefelé elértük Csekőnt; jó nagy falu és sokan vannak benne tótok. Én tótul nem tudok s így programot nem mondhattam; de unokabátyám azt ígérte nekik, hogy Szvatoplukot megkínáljuk a császári koronával s minden tót egy dominiumot kap. Ez

egy és ugyanaz, t. i. édes hazánk boldogítása.

De minden polgár, mielőtt az urnához járulna, értelme világánál jól hányja-verse meg a kérdést, s igyekezzék édes hazánk, az önmaga, ügyét olyan egyénre bízni, kiről meg van győződve, hogy tudja: mi fáj nekünk s kiről eddigi tapasztalatánál fogva méltán felteheti, hogy van jóakarata, érzelme és tehetsége felkeresni a gyógyszerert, mely sebeinket a nélkül gyógyítsa, hogy a partikularizmus érdekhajlásának bélyegét bárki is ránk süthetné. Bizzuk ügyünket olyanra, a ki pártállásánál fogva tehet e városnak közügyei felvirágoztatása érdekében, mert az ellenzék ígér eget, földet, de ha a semmit nem tevésért aztán kérdőre vonják, azt feleli: boldogsággal árasztottalak volna el, de a szabadelvűpárt van többségben s így nem enged a kormány, hogy érdekekben megtehessem, a mit lelkemből ohajtának. Eből a nőből eleget hallottunk, de ezzel nem sokra mentünk. Elmondhatjuk: multadban nem volt öröm, de kívánjuk, hogy a jövőben legyen remény, s azért győzzön a jobb.

Cato.

Választási mozgalmak.

Kézdi-Vásárhely, 1887. jun. 19.

A kézdi választó-járási képviselőjelölt br. Kemény Gábor pénteken délután érkezett meg a választó-járáshoz. Bevonulása valósgos diadalmenet volt. A szabadelvűpárt hívei oly fényes ünnepességeket rendeztek tiszteletére, minőt ritkán látott megyénk északi része. A választókerület mind ama községeiben, melyeken keresztül kellett utaznia, diszkapuk, fellobogóztak kocsi s ezernyi nép fogadta, mely is kitörő örömmel üdvözölte a kitünő férfit, kit szereposcs volt képviselőjelöltjének megnyerhetni. Kézdi-Vásárhely város közönsége részt is ohajtva venni a közörmében, szívesen csatlakozott a tisztelgőkhöz s egy díszes kocsi sorsot állított ki az ünnepély fényének emelésére. Csernátonban, a falu déli részén felállított diszkapunál Bodor Géza helyi ev. ref. lelkes üdvözölte egy megleghangú beszédben az érkező képviselőjelöltöt, mire ő az összegyűlt nagy néptömeg riadó éljenzései között mondott meleg köszönetet a szívélyes fogadtatásért. A diszkapun belül a kézdivásárhelyiek sor-

a korcsmateremben volt; én ezalatt odakint a kocsi szinben azt ígértem a magyaroknak, hogy minden tótot kiverünk az országból s helyettük behozzuk a szittyamagyarokat Ázsiából. A vége az lett, hogy tótok és magyarok összeoskoloztak, vállakra emeltek, le is ejtették (leütötték a lábáról két tótot és ugyanannyi magyart: paritás) s kikihaltak jelöltnek kormánypárti programmal. Zuhogott a zápor, óriási szélvész dühöngött, nem mehettünk tovább, pedig még tizenkét falu volt hátra. Hajnalban négy órákor egy lovaslegény vert föl álmainkból. Előre haladt másik unokatestvérem futárja volt, a ki hírül hozta, hogy az édesdi gátat a vihar korbácsolta, áradat keresztül tört s a tizenkét falu határa víz alatt van.

— Ez nagyot fordít a dolgon, — mondá rokonom, — ez a tizenkét falu a választók zöme. Ezeknek a kormány építette a gátat, óriási költséggel, s évek óta nyögnek már a fizetség alatt. A gát rossz volt, ezek most egy csapással ellenzékiek lesznek.

— Mi is azok leszünk, egy csapásra. Hagyj magamra. Hatkor indulunk.

Bevonultam a szobába s elvettem Apponyi beszédét. A hol nagyon szelid volt, oda Ugronból raktam egy kis paprikát. Két óra alatt készen voltam az ügyes kombinációval s oly menyörgések lebegtek ajkaimon, hogy akarmelyik színház ab-invizis szerződött volna szinpadai mennykönek.

fala fogadta a nemes bárót, hol Szöcs József polgármester tolmácsolta rövid, de meleg szavakban Kézdi-Vásárhely város polgárainak örömet, hogy nem sokára ismét a város falai között üdvözölheti ő nagyméltóságát, kiből mindig a székelgyek melegkeblü barátját tanulta ismerni. A nemes báró a kézdivásárhelyieknek is szívesen köszönt a fogadtatást. Ezután megindult a beláthatlan hosszú kocsi sor Kézdi-Vásárhely felé. Az impozáns menet este 7 órákor érkezett meg Kézdi-Vásárhelyre, zajjal és élénkséggel töltvén el a várost. Nem sokára megérkezett megyénk szeretett főispánja is s a piacon összegyűlt nagy közönség által zajosn megéljenzetett. Az ünnepség napra véget ért s a nemes báró Kovács Ferencz gyógyszerész és a főispán a Császár József kereskedő házában előkészített lakásukra tértek kipiheenni a nap fáradaimait.

Másnap a választás napja lévén, már reggel 8 órákor kiváló élénkséget nyert a város. Az egyes falvak választó polgárai fellobogóztak, hosszú kocsi sorokban jöttek be s vonultak le a város kántai részében felállított szavazó helyre. László Mihály ellenjelölt is eljött, folyton bízva s folyton megnyekvedve, de végre belátva, hogy a tengernyi szavazóból még csak egy sem vesz tudomást róla, jobbnak tartotta egy hazafias fordulattal arcot fordítani, Damokos Albert választási elnök előtt kinyilvánítván, hogy annyi érdemmel szemben, mint a báróé, nem kíván harcolni s a jelöltségről lemond. Ez talán az egyetlen okos tény, mit politikai pályafutása alatt javára feljegyezhetünk. Ellenjelölt hiányában br. Kemény Gábor az összegyűlt 2000 választó által egyhangulag kiáltottat képviselőnek. Így végződött az a küzdelem, melyből a hazafias érdem a legfényesebb diadallal került ki. Mi őszinte örömmel üdvözöljük a székelgy népet a mai napon tanusított szép magatartásáért, hogy saját jobb meggyőződésére hallgatva, nem engedé magát a hazug ígéretek által elvakítani, hanem mint egy szabad, értelmes néphez illik, olyant tisztelt meg bizalmával, ki arra teljesen méltó is.

Míg a választási helyiségekben ezek történetek, a piacon hamarosan egy állványt készítettek, melyről a nemes báró választóihoz fog beszélni. Az állvány körül csoportosult a választók és érdeklődők roppant tömege. A jelen voltak számát 2—3 ezerre becsüljük. A közönség háta megett egy szakasz huszár és egy század gyalogság volt felállítva, a tribün körül pedig csendőrök tartották fenn a rendet. Míg a nemes báró megérkezett, a bevezető székely zenekar és a helybeli népzeneészek játszottak felváltva. Az érkező báró zászlók által képezett sorfal között, folyto-

Csipkés volt az első előasztott falu. Már a határkőnél dorongokkal fogadott az értelmiség. Bandérium is várt, de fűtykösökkel, zászlók helyett. A szegények azt hitték, hogy még mindig kormánypárti vagyok.

— Eláll! — kiáltott rám egy stentori hang, mielőtt még a számat kinyitottam volna.

— Nem állok el, — ordítam, a koci bakjára ugorva, — mint ellenzéki szólók az ellenzéki emberekhez. A kormány bünei elemi erővel kitörnek és bosszút kérnek. Számról letört a lakat s kibujt a zsákból. Éljen a haza!

Dörgő éljen viharzott föl; a fűtykösök és dorongok leereszkedtek a levegőből s a kalapok leröpültek a fejeikről, hogy magasan lobogjanak.

Megindultunk Csipkés felé. Mozsarak is puffogtak, pedig alkalomszerűbb lett volna vizipuskákat csattogatni. A nagy piacon hordóra állva, hozzá kezdetem a menyörgéshez, de nem ment elég sikerrel. Öt perc múlva kénytelen voltam leszólni az unokatestvéremhez: „Sugj!” Kedves rokonom a különböző paksamétákból kiválasztott egyet s én a sugás után erőteljesen reagegtem:

— Az én programom, uraim, az objektív antiszemitizmus. (Halljuk!) Én, uraim, nem tartom azt, hogy üssük a zsidót. Nem, ez kárhóztos elv. (Ugy van!) Az én jelszavam csupán ez: Vetemedjünk tettelegességre

nos éljenzések között haladt a tribünhöz. Itt Damokos Albert választási elnök emelkedett hangú beszéd kíséretében nyújtá át a megválasztásról szóló mandátumot, a választóknak is tudomására hozván a választás eredményét. Erre a nemes báró lépett a székre s körülbelül másfél óra hosszáig beszélt. Igen sajnáljuk, hogy lapunk szűk tere és az idő rövidsége miatt e nagyszabású beszédet, mely a kormány politikát behatóan tárgyalja, csak részben s úgy szólva főbb vonásaiban közölhetjük.

A nemes báró elmondta, hogy ő egész bizalommal jött Székelyföldre, s a tegnapi szívélyes fogadtatás s a mai eredmény fényesen igazolta, hogy bizalmában nem csalatkozott. Azt híresztelték róla, hogy nem fog eljönni, de ő mikor a jelöltség elfogadására felkérte, az ország ezen egyik legfontosabb kerületének bizalmát nagyra becsülve, szilárdul elhatározta, hogy csak ezen mandátumot fogja elfogadni. Eljött, itt van, kell-e ennél több bizonyíték a híresztelésekkel szemben.

A magyar állam politikai multjára visszatekintve, vázolta a Királyhágón inneni résznek, azaz Erdélynek állapotát az alkotmányos korszak előtt; a legnagyobb vívmányának tekintendő Erdély egyesítése.

Az állam pénzügyi viszonyait tárgyalva, elismeri, hogy súlyosak a terhek, melyek az országra nehezednek, ámde koránt sem oly világosan sötét a helyzet, mint azt az ellenzék a kormány rovására feltünteti. Az állam adóssága nem olyan, mint az egyes emberé, mert az egyes ha többet költ, mint a mennyit bevesz, lassankint semmivé lesz és elbukik, de hogy ha az állam többet költ is, mint a mennyit bevesz, a hiányokat új meg új jövedelmi források nyitása által fedezni tudja. Egy államháztartásban mindig új meg új jövedelmeket lehet teremtenünk, anélkül, hogy a népet túlságosan kellene megterhelni. A mi az államadósságokat illeti, tekintsünk szét az országban, nézzük meg azt a roppant vasuti hálózatot, mely hazánkat keresztül-kasul szeli, s mely a terményeinknek utat nyitott külföld felé, tekintsük azokat a vízszabályozási műveleteket, melyek ezer meg ezer hold földet mentettek meg, tekintsük a mai modern igazságszolgáltatást, mely az állampolgárok vagyoni és személyi szabadságát biztosítja, tekintsük a javított közigazgatást stb., stb., s megtaláljuk azonnal, hogy hova lettek fordítva a milliók. De ezzel szemben hitelünk a külföld előtt tetemesen emelkedett, hisz most sokkal olcsóbban kapunk kölcsönt, mint régen, mikor nem volt annyi defizitünk. Azt mondják, hogy a közös hadsereg emészti meg vagyonunkat, tehát sokkal jobb volna az

tisztelt polgártársaink, az izraeliták ellen. („Mi ez? az istenért”, — szólók le kedves rokonomhoz, — „ezt nem mondták az összekombinált szónokok.” Tisztelt rokonom megnezi, „Jézus Mária! Istóczy beszédét sugtam. Retírálj, Miska!”)

— A zsidók, uraim . . .

— Hagyja abba, ez felekezet elleni igaztás, — szólalt meg a jelenlevő szolgabíró.

— De kérem, én a zsidókat . . .

— Tessék abba hagyni . . .

— A zsidókat . . . — ordítam erős hangon, mert mindenáron vissza akartam vonni az objektív antiszemitizmust.

Két marcsona csendőr a hordó mellé lépett s lecsitált a magasságból. A következő pillanatban egy parasztkocsi után, a két csendőr mellett, föltűzött szuronygyal s vágatva megindultunk vissza, Felső-Bürgözd felé. Utánunk a szolgabíró, szép jukerkoscsiján. Leghátul szeretett rokonom, a beszédekkel. Ezekből állt a „Tolonecz” című tragédia személyzete. Fényes nappal vonultunk be Bürgözdre. Az alsóbürgözdí csizmadiaság rögtön sarat ragadott s dobálni kezdett. Szerencsére a csendőrök miatt úgy dobáltak, hogy ne tráfáljanak. A diadalkapú már készen volt, messzire olvasható öreg betűkkel: „Isten hozott.” (Meg a m. kir. csendőrség.) A főúton összefutott a

önálló magyar hadsereg? Erre nevez egészen biztosan állítható, hogy míg így a közös hadsereg fenntartásához évenként 30 millióval járunk, addig az önálló magyar hadsereg legkevesebb 50—60 millióba kerülne. Azt is mondják, hogy Bosznia okkupálása képezi egyik főokát pénzügyi bajainknak.

Elismerem, hogy ez annak idejében a nemzet nagy részénél ellenszenvre talált s maga a kormány sem szívesen ment bele a dologba, de hát az állam biztossága megkövetelte s annyi hasznunk is volt tagadhatlanul utána, hogy 2 vagy 3 mozgósítás költségeit megtakarítottuk vele. A következmények megmutatták, hogy az okkupáció helyes volt, s ma már nem igen vádolják érte a kormányt. A deficit tehát megvan és sokáig is meg fog lenni, de azért az állam jövedelmének folytonos emelése által reményünk van azt folytonosan kisebbiteni s az államháztartásban az egyensúlyt helyreállítani. Kérhetik önök, hogy mily uton gondolom az állam jövedelmét emelhetni? Megmondom. Az egyenes adó emelni nem tartom célszerűnek, mert ez gazdaságunkat, iparunkat fenyegetné; a vasutak jövedelme sem emelhető, mert az olcsó szállítás az, mitől kereskedelmünk és gazdaságunk emelkedése függ, hanem igen is emelhetőnek találom a fogyasztási adókat. Ha a szesztermelést jobban megadóztatjuk, drágább lesz ugyan a pálinka, de ez, azt hiszem, hogy csak javára lesz népünknek; inkább fordítsunk több gondot börtömelésünkre, saját árpaikból italcsücsköt, és ezek mind egészségesebb italok a pálinkánál.

Magyarország politikai viszonyairól beszélve, elmondja, hogy jelenleg az országban három párt van, u. m.: a függetlenségi, a mérsékelt ellenzéki és a szabadelvű-párt. A függetlenségi párt nem egyéb, mint ábrándos emberek gyülekezete, kik a tényleges viszonyokkal nem számolva, törekednek Magyarország függetlenségére. Hiszen, ha nem 7 millió, hanem 40 millió lennénk, ha anynyi nemzetiségi kérdésünk nem lenne, ha iparunk, kereskedelmünk nem állana csak a fejlődés stadiumában: mi is szívesen elfogadnók azon elveket, de így a józan okosság parancsolja, hogy megmaradjunk a lassu, de biztos haladás útján, mely előbb-utóbb boldogulásra vezérel.

A mérsékelt ellenzék nem akar mást, mint a mit mi akarunk: az államháztartásban jó gazdálkodást és folytonos takarékoskosságot által az állam terhére kisebbiteni; ezt, uraim! a szabadelvű-párt is akarja. A mérsékelt ellenzék egyik célja, hogy a Tisza-kormány, mint olyan, mely lejártá magát, bukjak. Ez, uraim, nem program. Én a szabadelvű-párt híve vagyok, lemondottam a miniszteri tárczáról bizonyos nézeteltérések miatt, de arról

nép, hire járt, hogy Savanyó József hozzák. Egyszer csak ki jön velünk szemben? a főszolgabíró. Rögtön megállítja a csendőröket.

— Mit csinált? szerencsétlen, — szól az odaérkezett szolgabíróhoz — elfogatta a kormánypart jelöltjét.

— Kormánypart? A zsidók ellen izgatott. (Hát ki ellen izgassak, ha már izgatok?)

Én megtörtén kapaszkodtam föl szeretett rokonaim kocsjára s megmondtam nekik, hogy ha rögtön a vasútra nem indulunk, fűtykösöm velük szemben határozott pártállást foglal el. Egy perczig se volt maradásom Örültem rohamtam a vasúthoz. Szerencsémre, az a vegyes vonat, a melyik hozott, már visszatérőben volt, az el nem kelt marakkal. Váltottam egy másodosztályú jegyet s beültem egy marhawagonba. Negyven órád-magammal utaztam s mélabus bögsük összes fájdalommat kifejezte. Többet nem lépek föl.

Ezt a históriát Pácz Miska jó barátom és iskolatársam tegnap beszélt vacsoraközben megkért, hogy ne írjam meg, mert röstellene a dolgot. Röstelltem a dolgot, de bizony megírtam.

(A „B. H.” után)

Sipulusz.

biztosíthatom önöket, hogy ezek sem Tiszára, sem a kormány politikájára nem vonatkoznak. Megmaradtam a szabadelvű-párt körében, mert minden elfogultság nélkül, legjobban meggyőződéssel állíthatom, hogy csupán csak ezen pártot tartom a jelen viszonyok között kormányképesnek. Ismételtlen megköszönve bizalmukat, ígérem, hogy e választó-kerület és e megye gazdasági, ipari és kereskedelmi viszonyainak emelésére legjobban akarattal mindent meg fogok tenni. Magamat továbbra is szíves jó indulatukba ajánlom.

E kivonatosan közölt beszéd a tengerinyi választók gyakori helyeslései által meg-megszakítva, szünni nem akaró éljenzéssel fogadtattott.

Ekkor Künle József lépett az új képviselő elébe és meghatott hangon adta elő, hogy mit vár és mit kér a kerület képviselőjétől. Köszönettel veszi választó polgártársai nevében Ő Nagyméltóságának azon kijelentését, hogy a földadót emelni a jelen viszonyok között célszerűnek nem tartja. Kéri, hogy az adókievítés és felhajtásáig eddig tapasztalt visszaélések szüntettessenek meg. Hason oda Ő Nagyméltósága, hogy a Romániával megkötendő kereskedelmi szerződésnél a román gabona és marha vámmentes beszállítása törültesse, mert ez gazdaságunkat végveszélyre fenyegeti. Befolyásával kegyeskedjek odahatni, hogy a szegény székely tanuló gyermekek részére eddig ingyen adott vasuti jegyek újból engedélyeztessenek. Nagy befolyásával hason oda Ő Nagyméltósága, hogy az egykor virágzó székely katonaiskola ismét felállíttassék. A választó polgároknak ezen négy pontban tolmácsolott kívánsága ismétlődő zajos éljenzéssel fogadtott. A nemes Bárd e kéréseket feljegyezve magának, kijelenti, hogy minden erejéből oda fog működni, hogy azok teljesüljenek.

Ezután a kézdikerület új képviselője, kiserve a nagy sokaság riadozó éljenéi által, lakására tért vissza. Délben fogadta a kézdívásárhelyi tanács és képviselőtestület tiszteletét. Itt Szűcs József polgármester adott kifejezést azon örömmek, mely a kézdikerület ezen szerencsés választása által érte egyezersmind Kézdí Vásárhely városát is. Délután fel 2 órakor nagy közebed volt a „Cserey” féle vendégijében.

— Kézdí-Vásárhelyt a képviselőválasztás holnap fog megtartani. Tegnap délután Kézdí-Vásárhelyre érkezett Ugron Gábor a függetlenségi-párt szervezése végett, de látva, hogy győzelemre nincs kilátás, kinyilatkoztatta, hogy Eötvös Károly a jelöltségtől visszalép. E szerint Kézdí Vásárhelyt két szabadelvű jelölt: Benkő Sándor és Molnár József fogják holnap megküzdeni.

— Választások eredménye Haromszék megyében. A bereckői választó kerületben folyó hó 17-én ejtetett meg a képviselőválasztás, mely a mint az előjelekből lehetett következtetni, a szabadelvű-párt fényes győzelmével végződött. Dr. Neuman Armin, fővárosi egyetemi magántanár 48 szavazattal többséggel lett a mérsékelt ellenzéki Lyka Dómével szemben megválasztva.

Sepsi-Szentgyörgyön nagy többséggel Beksits Gusztáv szabadelvű lett a függetlenségi Milassin Vilmossal szemben megválasztva.

A kézdí választó-kerületben báró Kemény Gábor, volt közmunka és közlekedésügyi miniszter, választott meg egyhangulag, miután Lázár Mihály mérsékelt ellenzéki jelölt a választás reggelén visszalépett.

Az illyefalvi választó-kerületben Mikszáth Kálmán szabadelvűpárti lett egyhangulag képviselő.

Az orbai-járási kerület báró Szentkereszt Béla szabadelvűpárti jelöltet választotta meg képviselőjének 240 szavazattal többséggel.

A nagyajtai kerületben Ince József függetlenséggel szemben Benedek Elek szabadelvűpárti jelöltet választott meg.

— Gyergyó-Szentmiklóson június 17-én Mikó Árpád szabadelvű képviselőjelölt mintegy 500—600 választó polgár jelenlétében reggel 1/10 órakor ellenjelölt nélkül óriási lelkesedéssel egyhangulag képviselővé kikiallatott. Délben Laurenczy nél az újonnan megválasztott képviselő nagy ebédet adott, a melyen 150 választó vett részt, hol a szebbnél szebb pohárköszöntők egymást érték. A mandátumot díszes küldöttség zeneszóval, nemzeti lobogók alatt adta át Mikónak,

ki remek beszéddel köszöntö meg a bizalmat.

A „Székelyföld” távirata.

Budapest, jun. 18. Tegnap választásoknak eredménye következő: Megválasztott szabadelvűpárti: 158; mérsékelt ellenzéki: 20; függetlenségi: 37; pártokivüli: 5; antiszemita: 4; nemzetiségi: 1. Más helyekről is a szabadelvűpártra kedvező hírek érkeznek.

Budapest, jun. 18. Budapest főváros választó kerületeiben Trefort Ágoston, vall. és közokt. miniszter, Bárd Fejérváry Géza, honv. miniszter, Darányi Ignác, Ország Sándor, Visi Imre, Busbach Péter, Matkovics Sándor szabadelvűek, részint egyhangulag, részint roppant többséggel lettek megválasztva. Ugyanitt Prücler és Tolnay között pótválasztás lesz.

Budapest, jun. 18. Tisza Kálmán, Baross Gábor, Fábiányi Teophil miniszterek, Vecserle Sándor, Berzeviczky Albert, Teleszky István államtitkárok megvannak választva.

Az E. M. K. E. igazgató választmányi ülése jun. 12-én

volt gróf Bethlen Gábor elnöklété alatt.

A titkár havi jelentése szerint igen élénk ügyforgalma volt a közbeneső hónap. Hátralekös ügydarab nincs.

Ugyancsak a titkár jelentés kapcsán hozott tudomásra az elnökség azon intézkedése, mely szerint a jelen képviselőválasztások országos mozgalma alkalmából — az alispánok és polgármesterek hazafias közvetítő szolgálatainak igénybevételével — gyűjtemények eszközlése végett kérések küldettek az összes pártelnökökhez, jelöltekhez, választási vezérferfiakhoz stb. „Ha az 1 millió választó min enike — mondta a jelentés — csak 10 krt is ad: 100,000 frt jönne be jatszva, az egyesek megerőltetése nélkül.”

Az egyesület ipari tevékenységéről való számadések következtek.

A fővárosi bazár úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben teljesen jól sikerült. Minden áru elkelt, nagymennyiségű megrendelések történtek; erdélyi iparcikkeink számára a piaci lehetősége megadatott. Köszönet a fővárosi választmány bu gó rendezésének, még pár száz frt plus is maradt, holott az egyesület kész volt néhány ezer frtot rááldozni, csak hogy iparunknak a főváros előtt való ezen nagy bemutatója sikerüljön. Az igazgató választmány jegyzőkönyvi közlönetét írásban fogja nyilvánítani a sikert biztosított tényezők iránt.

A népfölkelési felszerelésekből mintegy 30,000 frt áru érkezett meg. Az egyesület rakietároza. Itt már átvételre a honvédelmi miniszterhez. Gondoskodva van tűzbiztosításról; szaraz, szedős helyről; pontos jegyzékekről és különválasztásról. Igen nagy kiadások érték ez ügyből az E. M. K. E.-t, de itt meg iparunknak a kincstár előtti bemutatásáról lévén szó, szintén nem lehet a költségkíméléséről szó. Az igazgató választmány kimondta, hogy mihelyt az átvételi elismervény a kincstár részéről kézben lesz, előlegez 3 % -ot az iparosoknak. (Tudvalevőleg: aerivalis szállításnál sokszor hetekig kell várni, míg az utalványnyal szemben a pénz kifizetetik.)

A székely kiállítás ügye is előhalad. Jutalmak és a rendezés költségei fedezéséhez hozzájárulások érkeztek eddig: az iparügyi, a közlekedési miniszterektől, a brassói és kolozsvári iparkamaráktól.

Különfelek.

— Diszes esküvő folyt le a napokban Haromszék megyének Léczfalva és Peseluek községeiben. A megye két derék és köziszteletben álló ifja, két édes testvér, egy időben esküdött örök hűségét a megye két szépeinek, a kik szintén édes testvérek. Az esküvő Léczfalván az örömapa, Léczfalvi Bodor Zsigmond előkelő birtokos, házában történt, kinek két szép és szellemes leányát két hozzájuk méltó derék ifju választá élet társul. Gyergyóújfalusi Solyom Ferencz, léczfalvi Bodor Irénne; gyújfalusi Solyom Tamás léczfalvi Bodor Imával kötötték meg a házasság szent frigyét nagy és díszes nászkoszoru jelenlétében, hol az 50—60 vendég között jelen volt többek között Pota József Haromszék megye szeretve tisztelt főispánja, a ki részt vesz övéi örömeiben, bánatában, s ki ép azért határtalan tiszteletben resztül megvezerte. Koszorus leányok voltak: Horváth Mariska (Telekéről), Bartha Juliska (Szt-

Katolnáról), Bodor Ilka (Alosernátonból), Zoltáni Margit (Léczfalváról), Lázár Ilona (Dálnokból). Votélyek: Sándor Kálmán, Solyom Miklós, Dr. Sinkovics Aurél, Orbay Mátyás és Bodor Géza. Násznapok: Künle József kir. tanácsos és neje, Dr. Bodor Tivadar ügyvéd és neje. Az esketést emlékdett szellemű beszéd kíséretében, Zoltáni Elek léczfalvi ev. ref. pap végezte, ugyanaz, ki a menyasszonyokat keresztelte. A vendégkoszoru az új pártokat Peseluekre kísérté, hol a vőlegények édes anyja: özv. Solyom Ádámné sz. Kövér Mari vendégszerető házában folyt a háromszéki híres, végnélküli vacsora, a táncos mulatság és vigasság kiváló kivirradig. Sok ilyen egymáshoz illő párt adjon az Eg magyar hazáknak!

— Tiltakozás T. szerkesztőrről! Sziveskedjék a következő sorokat becses lapjában közrebocsátani. — Ne hogy valamelyik becsületes honpolgár ismerősöm vagy épen kebelbarátom tévedésben legyen politikai magatartásom felett, — miután t. e. Molnár Józsiás kormánypárti jelölt tisztázására meglehetősen szánu választói egy saját nevük alatt levő kiáltványt bocsátottak közre, melyben Szász Dani név is fordul elő, de az illető foglalkozása kitüntetve nincs — ennél fogva tünnepélyesen tiltakozom, hogy én Szász Dani 1848—49-beli honvéd tábornoki őrnagy hasonnevű, de nem a szereplő egyén vagyok abban az okmányban, s jövőre elvárok annyit, hogy azon tiszteességes urak nem fogják ajángani a személy azonosságát valódiilag kitüntető jelzőjüket az aláírásra használt tollban felejtteni csupa szándékoságból. Szász Dani, 1848—49. honvéd tábornoki őrnagy.

— Nyilatkozat. Kinyilatkoztatom, hogy a mai napon megjelent „Pár szó” című röpirat első oldalán a 18 ik sorban mint néviról olvasható Dobay nem én vagyok. Mint elap szerkesztője, a mint már többször jeleztem volt, a szabadelvű-párt egyik jelöltje mellett sem foglalkoz állást, hanem csak a párt érdekeit szolgálom, ennél fogva a jelöltek tollharczában részt nem veszek. Kézdí-Vásárhelyt, 1887. június 19-én. Dobay János, felelős szerkesztő.

— Helyreigazi ás. Sajtóhiba csuszott Benkő Sándor szab. párti képviselőjelöltnek lapunk mult számában megjelent programbeszédébe. A vasutak építéséről szoló passzusban 40 százalék helyett 4 s z a z a l é k olvasdó.

A közönség köréből.*)

Al-Torja, 1886. jan. 13.

T. szerkesztő ur!

Becsés lapja a „Székelyföld” folyó évi 47-ik számában „Postai miseriak” czim alatt megjelent közleményre, szerény észrevételemet az igazság érdekében megtenni, kötelesegemnek tartom; annyival is inkább, mivel az ügy, melyről szó van, fontos és édesmindnyajunk érdeke kivétel nélkül. Hogy sok helyen a postahelyiségek nincsenek a központban, ez áll s valóban nagy hiba, hanem ezen idővel rendre segítve leend, s hogy a lapokban szellőztessék, czélszerű dolog hogy így az eredmény minél előbb elérjék. Cakhogy alaposan és az igazságnak megfelelően kell azt tárgyalni s tényleg meglevő helyes okkal támogatni. Czikkiró ur hivatkozik az altorjai postahelyiségére, mely, szerinte, nem a központban van, mivel a község felső részén van, s még bizonyítékul hozzá teszi, hogy Altörja 3 kilométer hosszú lévén, a község alsó szélén lakók könnyebben vihetik a kézdívásárhelyi postára földaladó leveleiket. De elfeledi, hogy látszik, czikkiró ur azon körülményt, hogy a magas kormány midőn Altörján posta-állomást létesített, azt nem csupán Altörja községéért, hanem a vele egybe forrt Volál, Karathna és Feltörja községek lakóaiért is tette. Már pedig az altorjai postahelyiségtől egész Feltörja és Volál felső végéig megint 3 kilométer a távolság s így épen a központban van, a legcélszerűbb és legalkalmasabb helyen. Tekintetbe vehetjük azt is, hogy Volál, Karathna és Feltörjáról több levél tétetik fel és érkezik, mint Altörjára. Továbbá nem lakhatunk mindnyájan a posta mellett, az a körülményektől függ; úgy hiszem, az író ur is örömeitobb laknék velem együtt Budapestben, mint Altörján, vagy akár Piripóson. Nemde? De hiába! „Nem oda Buda!” — a közmondás szerint. Nem kívánna-e, hogy

*) Ezen rovathban megjelent közleményekért csakis a sajtóhatósággal szemben vállal felelőseget a szerk.

Altorja jegyzője és rendőre is a központban laknak, mert ezek jelenleg a község végén laknak, pedig ezekkel sokkal több falvankbéli egyénnek van dolga, mint a postával. Ciklikiró ur a segítség módját is kitalálja, szerinte csak 4 levélgyűjtő-szekrényt kell felállítani s ezzel meg van oldva a „gördüsi csomó.” De mit gondol ön, uram, az Istenért? Vajjon megérdemlené-e az azokban begyűlt levelek összehordására még külön postaszolgát tartani? Alig ha. Nem is hiszem, hogy a magas kormány egy postaszolga-állomást létesítsen Altorján, mivel arra abszolút semmi szüksége sincsen, s így remélem, a levélszekrények felállítása is pium desiderium marad e században. A mi némelyeknek azon kedvét illeti, hogy Kézdi-Vásárhelyt teszik fel a leveleket, ez ellen senkinek kifogása nem lehet, mert ezt vagy merő passzióból, vagy személyes érdekből teszik, vagy pedig úgy is Vásárhelyre menve, egyéb dolguk elintézése végett, restellik az időt még a torjai postánál megállással is eltölteni. S így kedves ciklikiró ur hasonlata, székelesen mondva, sajtító, mert az altorjai postahelyiség épen a központban van, ha Altorja felső szélén van is, mert az Volál és Feltorja felső szélétől épen 3 és Altorja alsó szélétől is 3 kilométer távolságra van, már pedig egy elemi első osztályos ta-

nuló 6 éves fiu, avagy leányka is tudja a számtanból, hogy 3+3 az 6. Különben a latin közmondás azt tartja: si tacuisses, philosophus mansisses.

y-r.

Felolós szerkesztő:
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Ifj. Kovács Dániel.

Alóltírtál töröküzával hizott dísznó-
zsír napi ár szerint bármely időben
kapható.

Bányai Sámuel
Kézdi-Vásárhelyt.

Eladó

3 darab fiatal jó faj fejős bival
borjuval.

Bővebb felvilágosítást nyer-
hetni Kézdi-Vásárhelyt Thamó
András állatorvos urnál.

Huzás már a Jövő Héten!

Kincsem á 11 sorsjegy 10 ft

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. | 4875 pénz-
nyeremény.

Kincsem-sorsjegyek kaphatók:
a magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában Budapesten, vaczi-utca 6. sz.
Kézdi-Vásárhelyt Szabó Albert könyvnyomdájában.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy könyvnyomdamban a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és KIS MENNYISÉGBEN is feltűnő OLCSÓ ÁRON kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisüstőöknök
szeszgyárosoknak.
Adóhátrálék-törlesztési kimutatás. L. K.
Adóhátrálék kiemelés, havi.
" " " 1 évi.
Adó-intés
Adósság-levél r. k. egyházh. tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, r. k. népiszkolák részére, B. minta.
Állategészségügyi kimutatás.
Arverési feltételek.
Arverési keres, ingóságokra és ingatlanokra.
Arverési hirdetmény bir. végrehajtóknak.
Arverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Arverési könyv
" bir. végrehajtóknak
Baromvására jegyzőkönyv.
Béketárgyalási könyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjegy-megrendelési iv.
Bélyeglelet. (L. H.)
Birtokiv; beliv. (L. K.)
" küliv
Bizonyítvány, újoncz-felzsolamlási ügyben.
Családi értesítő. (L. E.)
Család-könyv.
Család-elbocsátási bizonyítvány
" könyvi ajánlat
" nyilván artás
Czúkor, kávé és sörfogyasztási adóbejelentés
Dohánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovakkak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Erdei kihágások utáni pénzbüntetések nyilvántar-
tása
Elemi kárfelvétel
Ellenyugta
Építkezési engedély
Értesítés a keresztelési, (születési) házassági és
halálzási anyakönyvekből.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta
Felbevezés a közigazgatási bizottsághoz erdei ki-
hágások ügyekben
Földkönyv
Gazda-nyilvántartás
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hagyatéki leltár, beliv
" küliv
Haláleset-felvétel, bíróságok részére.
Haláleset-felvétel, gyámhatóságok részére.
Haláleset-felvétel a brassói kir. illetékkiszabási
hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkemi iktató-könyv.

Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halot kémi jelentés, II. minta.
" orv. segélyben nem részesi-
tett gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkemi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkemi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkemi jelent. ragályos, járványvá. válható
vagy járványos betegségben történt haláleset-
ről, VI. minta.
Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.
Halottkemi jelentés halottvizsgálati jknyvek-
kel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honved-változási kimutatás.
Hirdetés az igénylőkhöz végrehajtóknak
Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kimutatás.
Hivatalos arverési hirdetmény. Adóüg.
Havi adó-kimutatás, L. A.
Hivatalos bélyeglelet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott
végrehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idésvény, közösi bírásokodáshoz.
Idésvény, erdőkkihágások ügyekhez.
Iktató-könyv, közösi részére.
Iktató-könyv, erdőkkihágások ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-
dubium et adestator in B a p t i s a t o r u m.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-
dubium et adestator in C o p u l a t o r u m.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-
dubium et adestator in D e f u n c t o r u m.
Iskolai anyakönyv B. mint.
" tanköteles növendékek részére
" felvételi napló B. minta
" költségvetés
" mulasztási bejelentés a tanfelügyelőséghez
" kimutatás C. minta
" pénztári napló
" statisztikai kimutatás, vagyis 3-as tabella
" számadás
Itélet, közösi bírásokodáshoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a közösi kiad. ló levelekről
Jegyzőkönyv a közösi kiad. marhalevelekről
Jegyzőkönyv a közösi előjárásokról által kiállított
utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvek követelésének nyilvántar-
tásáról.
Jelentési levél, utazók számára.

Jelzálogjog bekebelezése vagy előjegyzése iránti
kérs.
Jelzálogj. bekebl. vagy előjegyz. iránti kérs. felzete
Kataszteri birtokiv, küliv
" beliv
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség
részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad r-
szére.
Kézbesítési iktató-jegyzőkönyv.
Kézbesítési vérvény, közs. bírások.
Kielégítési végrehajtás iránti kérs., ingóságok-
ra és ingatlanokra.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthat-
lanság cím. leirandó egyenes adóhátrálékokról
Kimutatás a 6-12 éves és 13-15 éves gyerme-
kek összeírásához
Kipuhatólasi jegyzőkönyv, hadköteles szökevé-
nyekről.
Költségvetés, közösi iskolák részére.
Kötelezvény
Kötelezvény feliven.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolv. (Könyvecske.)
Községi marha-igazolvány, küliv
" beliv
Községi sommás marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátrálék kiemelés, küliv
" beliv
Leltár r. k. lelkeszi, kántortanítói, tanítói stb. va-
gyonról
Leltár r. k. iskola ingó és ingatlan vagyonáról
Leltár r. k. templom ingó és ingatlan vagyonáról
Levelelboríték „Excellentissimo Illustrissimo ac
Reverendissimo Domino Domino Francisco
Lónhart” stb. czimzárattal ellátva. 1 drb 2 kr.
Levelelboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi
hivatalnak” czimzárattal ellátva. 1 drb 2 kr.
Levelelboríték „A nagyon tisztelendő lelkeszi hiva-
talnak” czimzárattal ellátva. 1 drb 2 kr.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makacsági itélet, közs. bir.
Makacsági tárgyalási jknyv
Matricula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Mixta-matrimonia.
Mutató-könyv, közs. bir. 12. §-hoz.
Nemleges zálogj. jegyzőkönyv, adóügyben. (L. Z.)

Nyilvántartás az 1879. évi XXXI. t. cz. alapján
bejelentett és tárgyal. erdei kihágásokról
Nyugta és ellennyugta, r. k. egyházmegyéknek
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panaszkönyv, közs. bir.
Panaszkönyv, erdőkkihágások ügyekhez.
Pénz-napló erdőkkihágások és pénzbüntetésekrol
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló közösi részére.
Pénztári napló közösi iskolák részére.
Pénztári napló r. kath. egyházmegyéknek, küliv
" beliv
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatos kimutatás a r. k. egyház adóairól küliv
" beliv
Sommás makacsági itélet. " " " kereset
" " " felzete
" váltókereset.
Sürgös zálogjog bekebelezési kérs. Háromszékme-
gye gyámpentára részére
Számia, utalvány és nyugta, szakértőknek, bün-
ügyben.
Szólólati napló, a kir. csendőrség részére
Tanköteles növendékek anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jknyv, balesetekhez (Közs. bir.)
Tárgyalási jknyv makacsági esetben
Tárgyalási jknyv erd. kihágások ügyekhez
Törzskönyv-lapja, küliv
" beliv
Tűzvesz-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérs.
" " " felzete
Utazási napló
Utlevél-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet
szerint.
Ügvyiteli napló r. kath. lelkeszi hivatalok részére
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-órás.
Vendég-könyv.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérs. (L. J.)
" " " felzete
Zálogjog törlése iránti kérs.
" " " felzete
Záloglasi, becs. és ár. jknyv. adóügyben, küliv
" beliv
Záloglasi jknyv, adóüg.
Záloglasi jegyzőkönyv, közs. bir.
Záloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és rőpiratok, bármindemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos ivék, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, újévi és más alkalmi üdvözlétek, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Ajánlom írószereimet, levélpapiraimat, levélborítékaimat és tentáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Végül ajánlom a következő műveket, melyek nálam tetemesen leszállított áron kaphatók: Statistika elmélete, Dr. Konek Sándortól — Az osztrák-magyar monarchia statistikája, Dr. Pásztor Móról, 4 füzet. — 1881. LIX. t.-cz. a polgári törvénykezési rendtartásról szóló 1868. LIV. t.-cz. módosítása tárgyában; az 1881. LX. t.-cz. a végreh. eljárásról; független az összes hatálybaléptetési rendeletekhez, jegyzetekkel, urasításokkal és magyarázatokkal ellátva Dr. Nagy Ferencz. — Az alkotmány és az igazságügyi politika, Karvasy Ágosttól. — Az 1847-8-ik évi országgyűlési törvényozikkek. — 1870. XLII. t.-cz. a köztörvényhatóságok rendezéséről. — A közrendészeti tudomány, Karvasy Ágosttól. — Váltójogtan, Dr. Karvasy Ágosttól. — A magyar váltóeljárás, tekintettel az új bírósági szervezetre, Dr. Apáthi Istvántól. — Az új váltóeljárás, magyarázattal és irománypéldákkal, Kassay Adolfól. — Törvényozikák a kir. közjegyzőkről. — Törvényozikák az országgyűlési képviselők választásáról. — Az új vadászati törvény. — Polgári törvénykezési rendtartás. — Ugyanaz, az 1870-ki XIV. póttörvényozikkekkel. — Ideiglenes polgári perrendtartás, az erdélyi nagyfejedelemség és a vele egyesített részek számára. — Ausztriai általános polgári törvénykönyv, Karvasy Ágosttól. — A társulási intézmények a nemzetgazdaságban, Kautz Gyulától. — Politika vagy országászatban, Kautz Gyulától. — Adalek a magyar közjoghoz, Deák Ferencztől.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT,

könyvnyomda-tulajdonos.